

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาพบว่า บทบัญญัติในเรื่องละเมิดอำนาจศาลนั้น เป็นหลักกฎหมายสากลที่ศาลทุกประเทศทั่วโลกยอมรับและใช้บังคับอยู่ไม่ว่าจะเป็นศาลในระบบไต่สวน (Inquisitorial System) หรือศาลในระบบกล่าวหา (Accusatorial System) อันเปรียบเสมือนเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่ให้ไว้แก่ศาลในการผดุงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ขององค์กรตุลาการ และในการที่จะให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อยและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ให้แก่คู่กรณีอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีบทบัญญัติที่ให้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม

ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรศาลที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคดีทางรัฐธรรมนูญ คุ้มครองรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรัฐสภา รัฐบาล ศาลและองค์กรอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ จึงมีความยึดโยงกับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นเหตุให้มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและเห็นต่างออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ต่อสาธารณะ แสดงพฤติกรรมอันมีลักษณะที่ก่อการรบกวนต่อการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ อาจหมิ่นเหม่ต่อการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการควบคุมความสงบเรียบร้อยในบริเวณที่ทำการศาลและภายนอกศาล และมุ่งคุ้มครองต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อพิจารณามาตรการในปัจจุบันของศาลรัฐธรรมนูญของไทยที่นำมาใช้บังคับเพื่อควบคุมความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาลและควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลนั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้ใช้ระบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในที่ทำการหรือบริเวณที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญและการเข้าฟังการไต่สวนของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นมาตรการบังคับที่มีลักษณะเป็นการทั่วไปที่ยังขาดความ มีประสิทธิภาพ และจากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยศึกษาทั้งในระบบศาลยุติธรรมและศาลปกครองของไทยพบว่าศาลรัฐธรรมนูญอาศัยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 ข้อ 6 วรรคสอง

เพื่อให้นำหลักการละเมิดอำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31 – 33 มาใช้บังคับ จึงเกิดปัญหาในทางวิชาการหลายประการ ดังนี้

5.1.1 ปัญหาทางกฎหมายของศาลรัฐธรรมนูญที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้โดยเฉพาะ

ศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ เนื่องจากยังไม่ได้รับการพิจารณาจากรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญได้อาศัยข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลมีอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยในการพิจารณาคดี โดยให้อำนาจอกระเบียบเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และมีได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่ก่อการรบกวนหรือฝ่าฝืนระเบียบในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการพิจารณาคดีของศาล

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญพบว่า มีอำนาจหน้าที่แตกต่างไปจากรูปแบบศาลปกติ เนื่องจากในคดีที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกับการดำเนินการของ พรรคการเมือง การวินิจฉัยความเป็นสมาชิกภาพหรือคุณสมบัติของสมาชิกรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ตลอดจนการวินิจฉัยเกี่ยวกับการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือการวินิจฉัยยุบ พรรคการเมือง จึงมีความเชื่อมโยงกับประชาชนในฐานะผู้ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ย่อมมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยหรือเห็นต่างในคำวินิจฉัยหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของ ศาลรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญต้องเป็นไปด้วยความสงบและเรียบร้อย และสามารถดำเนินกระบวนการต่อไปได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในประเทศสาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐเช็ก ล้วนเป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมาย (Civil Law) เช่นเดียวกับประเทศไทย ได้มีการบัญญัติและกำหนดบทลงโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับ ศาลปกครองของไทยก็มีบทบัญญัติละเมิดอำนาจศาลปกครองไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ไว้เช่นกัน ศาลรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยก็ควรจะมีบทบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้เช่นเดียวกัน

ส่วนกรณีรูปแบบของการลงโทษ ในแต่ละประเทศมิได้มีการกำหนดรูปแบบการลงโทษที่มีลักษณะรูปแบบไว้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทและสภาพของสังคม แต่ละประเทศการบัญญัติโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญของไทย จึงควร ยึด โยงตามบริบทและพื้นฐานวัฒนธรรมตามสภาพของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ศาลปกครองของไทย ซึ่งเป็นศาลที่ใช้ระบบไต่สวนเช่นเดียวกับศาลรัฐธรรมนูญ การลงโทษ ในความผิดฐานละเมิด

อำนาจศาลรัฐธรรมนูญ จึงควรมีลำดับชั้นจากเบาไปหาหนักโดยใช้แนวทางตามศาลปกครองของไทยในการพิจารณากำหนดรูปแบบของการลงโทษ

5.1.2 ปัญหาทางกฎหมายในการใช้ข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ

ในปัจจุบัน ศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ ละเมิดอำนาจศาลไว้โดยเฉพาะ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้อาศัยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 ข้อ 6 วรรค 2 เพื่อที่จะให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31 – 30 มาใช้เกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล บทบัญญัติในเรื่อง ละเมิดอำนาจศาล มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองมิให้มีการละเมิดอำนาจศาล เพราะในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีนั้น อำนาจตุลาการถือว่าเป็นอำนาจที่สำคัญและจำเป็นสำหรับประเทศไทย ในการพิจารณาคดีของศาล ศาลต้องมีอำนาจในการชี้แจงและวางบทกฎหมายให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น การใช้อำนาจของศาลจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือตามสมควร เพื่อให้อำนาจ ตุลาการมีความศักดิ์สิทธิ์และมีอำนาจลงโทษผู้ใดก็ตามที่มาก่อนการรบกวนต่อกระบวนการ พิจารณาคดีของศาล จากการศึกษาพบว่า ข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญ ฯ ดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้ว ยังขาดความเชื่อมโยงกับประชาชน เนื่องจากข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ฯ เป็นกฎหมายที่ออกโดยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อาศัยมติเอกฉันท์ของคณะตุลาการ เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับละเมิดอำนาจศาล เป็นบทบัญญัติที่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ กล่าวคือ หลักสิทธิและเสรีภาพ และหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดและเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ บทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพหรือจะมีบทลงโทษทางอาญาได้นั้น จะต้องเป็นกฎหมายที่ออกผ่านทางรัฐสภาเท่านั้น ศาลรัฐธรรมนูญจะออกข้อกำหนดเพื่อใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาลงโทษบุคคลไม่ได้

รัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีวิธีพิจารณาเป็นของตนเองในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เมื่อพิจารณาถึงลำดับศักดิ์ของกฎหมาย (Hierarchy of Law) แล้ว “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” “พระราชบัญญัติ” ล้วนแต่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กล่าวคือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา โดยเนื้อหาของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด โดยจะต้องมีลักษณะใช้บังคับเป็นการทั่วไป สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญภายใต้หลักนิติรัฐ (Legal State) รัฐต้องใช้กฎหมายที่ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนเป็นผู้บัญญัติขึ้น รัฐจะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ด้วย

ความเป็นธรรม และรัฐจะกระทำการใด ๆ นอกเหนือจากกฎหมาย ที่ให้อำนาจไว้มิได้ ดังนั้น การตราบทบัญญัติกฎหมายในเรื่องละเมิดอำนาจศาลจึงเป็นหลักการ ที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หากมีการกระทำในลักษณะของการละเมิดอำนาจศาล ย่อมมีความผิดและอาจถูกลงโทษตามกฎหมาย การกำหนดให้มีการลงโทษจำคุกต่อบุคคลใดย่อมเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล จึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงเป็นอย่างยิ่งว่า กฎหมายที่จะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นกฎหมายที่เป็นกฎหมายแท้ กล่าวคือ ต้องเป็นกฎหมาย ที่ผ่านกระบวนการตราโดยรัฐสภาเท่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงการนำข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ มาใช้ในกรณีที่มีการกระทำ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เพื่อเป็นช่องทางให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ปรับใช้ จึงเป็นการไม่สมควรและไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง จากการศึกษาพบว่า ศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐเกาหลี ศาลรัฐธรรมนูญออสเตรเลีย ศาลรัฐธรรมนูญสวีเดน และศาลรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐเช็ก รวมถึงศาลปกครองของไทย ได้มีการบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญและความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลปกครองไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ได้บัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ล้วนแล้วแต่เป็นกฎหมายที่ผ่านกระบวนการตราโดยรัฐสภาทั้งสิ้น และทุกประเทศก็เป็นประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบประมวลกฎหมาย (Civil Law) เช่นเดียวกับประเทศไทยทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ ศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงควรมีการร่างหลักการเกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้

5.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีลักษณะเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในทางการเมืองของประเทศไทยที่ผ่านมา เป็นผลให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองของตนเองมากขึ้น โดยไม่คำนึงถึงขอบเขตของการแสดงออกซึ่งสิทธิและเสรีภาพของตนอันอาจจะมีผลกระทบในทางลบต่อองค์กรศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สำหรับการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นที่เปิดเผยและลงประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อเป็นเช่นนั้น คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อม ถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้ ซึ่งเป็นการแตกต่างจากศาลอื่น ๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น การวิพากษ์วิจารณ์ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและโดยสุจริตแล้ว ก็ย่อมสามารถกระทำได้และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในทางกฎหมายมหาชนของประเทศไทย ในอนาคต แต่หากการวิพากษ์วิจารณ์นั้น

ไม่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้วหรือ ผู้วิพากษ์วิจารณ์นั้น ได้กระทำไปโดยเกินขอบเขตด้วย แล้วนั้น อาจก่อให้เกิดการละเมิดต่อเกียรติภูมิขององค์กรศาลรัฐธรรมนูญ และอาจก้าวล่วงไปเป็นการเสื่อมเสียต่อเกียรติยศ ชื่อเสียงของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะหากเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ข้อเท็จจริงอันมีลักษณะ เป็นการก้าวล่วงข้อเท็จจริงจนทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดจนมีลักษณะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา ผู้กระทำการดังกล่าวก็สมควรได้รับการลงโทษ

การดูหมิ่นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานยุติธรรมตามกฎหมาย การกล่าวถ้อยคำหรือแสดงข้อความอันมีลักษณะเป็นการดูหมิ่นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การดูหมิ่นนั้นเนื่องจากการกระทำตามหน้าที่หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ ผู้นั้นก็มีความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136 นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญถือเป็น “ศาล” ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย การดูหมิ่นศาลรัฐธรรมนูญจึงถือเป็นการดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 198 ด้วย และหากกระทำความผิดโดยนำไปลงในสื่อทางอินเทอร์เน็ต ยังต้องนำบทบัญญัติตามกฎหมาย ว่าด้วยความรับผิดชอบคอมพิวเตอร์มาใช้บังคับอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยควรนำแนวทางที่เป็นหลักการทั่วไปของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา เขตปกครองพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบกับประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ที่มีการบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้เป็นการเฉพาะ ตลอดจนพิจารณาถึงแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาของศาลฎีกาของไทย ทั้งแนวทางในการบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลปกครอง เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจ ศาลรัฐธรรมนูญต่อไปได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อหาแนวทางในการบัญญัติบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ และนำบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไปใช้ได้เป็นอย่างดีและเป็นรูปธรรมและสามารถใช้ในทางปฏิบัติได้จริง และสามารถนำไปใช้ในการประกอบการพิจารณาในการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเสนอต่อรัฐสภาได้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะดังนี้

5.2.1 บัญญัติร่างหลักการในการคุ้มครองเพื่อความคุ้มครองกระบวนการพิจารณาคดีของ ศาลรัฐธรรมนูญ ไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินการขบวนพิจารณาคดีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาดำเนินต่อไปได้ และเป็นการรักษาประโยชน์ของกลุ่ม ดังนี้

มาตรา ... “ในการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจในการรักษาความสงบของการพิจารณาคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่เข้ามาหรือจะเข้ามาในที่ทำการศาลหรือบริเวณ ที่ทำการศาลหรือเข้าฟังการไต่สวนของศาล การให้บุคคลใดซึ่งฝ่าฝืนออกไปนอกที่พิจารณาและให้กระทำการใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อยและรวดเร็ว รวมทั้งออกระเบียบเพิ่มเติมเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ”

การบัญญัติกฎหมายจึงควรอยู่ในรูปแบบของการบัญญัติโดยผ่านรัฐสภาที่มี จุดยึดโยงกับประชาชนมิใช่เป็นการนำข้อกำหนดหรือระเบียบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาปรับใช้เพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

บัญญัติร่างหลักการการลงโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

มาตรา ... “เมื่อมีการละเมิดอำนาจศาล ให้ศาลโดยมติเสียงข้างมากไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังนี้

- (1) ตักเตือน โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้
- (2) ไล่ออกจากบริเวณศาล
- (3) ลงโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

การสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลพึงใช้อย่างระมัดระวัง และเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี”

5.2.2 บัญญัติร่างหลักการความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. เพื่อเป็นหลักการประกันความเป็นอิสระในการพิจารณาวินิจฉัยบรรดาคดีของศาลหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักสากลที่ยอมรับเป็นการทั่วไปของทุกประเทศ และการที่จะนำบทบัญญัติว่าด้วย ละเมิดอำนาจศาลมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ต้องมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมของประเทศไทย ตามที่เสนอแนะมาแล้วข้างต้น ในหัวข้อ 5.2.1

5.2.3 บัญญัติลักษณะของการกระทำที่เป็นความผิดและข้อยกเว้นที่ไม่ต้องรับผิด ในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ โดยบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ดังนี้

มาตรา ... “ผู้ใดกระทำการอย่างใด ๆ ดังกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

(1) ขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลอันว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล

(2) เมื่อรู้ว่าจะมีการส่งคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือส่งเอกสารอื่น ๆ ถึงตนแล้วจงใจไปเสียให้พ้นหรือหาทางหลีกเลี่ยงที่จะไม่รับคำร้อง คำชี้แจงแก้ ข้อกล่าวหา หนังสือเรียกหรือเอกสารนั้นโดยสถานอื่น

(3) ตรวจเอกสารทั้งหมดหรือฉบับใดฉบับหนึ่งซึ่งอยู่ในสำนวนความ หรือคัดเอาเอกสารเหล่านั้นไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล เว้นแต่เป็นการดำเนินการ ตามระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร

(4) ขัดขืนไม่มาศาลหรือไม่นำส่งเอกสารตามที่ศาลร้องขอ เมื่อศาลมีหนังสือเรียกเอกสาร หลักฐาน หรือบุคคล

(5) แทรกแซงหรือขัดขวางกระบวนการพิจารณาของศาล จนเป็นเหตุให้ ไม่สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้”

มาตรา ... “ผู้ใดวิพากษ์วิจารณ์การพิจารณาหรือการวินิจฉัยของศาลโดยทุจริต ผู้นั้นมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลหรือดูหมิ่นศาลหรือตุลาการ เว้นแต่โดยทางวิชาการ”

มาตรา ... “ผู้ใดดูหมิ่นศาลหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ ผู้นั้นมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

หากการหมิ่นนั้น ทำให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ชื่อเสียง หรือถูกเกลียดชัง ผู้กระทำอาจต้องรับผิดตามประมวลกฎหมายอาญา”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในร่างความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงตามที่ได้ยกตัวอย่างมาแล้วในหัวข้อ 2.7 นั้น การกระทำ ในลักษณะดังกล่าว มีลักษณะเข้าข่ายเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น เพื่อเป็นการให้ช่องทางแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีเครื่องมือที่จะใช้ในการพิจารณาและกำหนดบทลงโทษอันมีลักษณะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไปได้

แต่ไม่ว่าจะเป็นประการใด ท้ายที่สุดก็เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ
ในการวินิจฉัยไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ